

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň Mgr. Ing. Silvie Svobodové a Mgr. Olgy Zimové v právní věci

žalobce: **SIKO KOUPELNY a. s., IČO 260 65 801**
se sídlem Skorkovská 1310, Praha 9
zastoupen GT Tax a. s.
se sídlem Pujmanové 1753/10a, Praha 4

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
se sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2025, č. j. 8814/25/5200-11431-706481

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů v řízení.

Odůvodnění

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (správce daně) – platebního výměru (PV) ze dne 22. 11. 2023, č. j. 199542/23/4200-11771-203936, jímž byla pode zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (ZDP) vyměřena daň z příjmů právnických osob (DPPO) za zdaňovací období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 (ZO 2021) ve výši 40 067 310,- Kč, a prvostupňové rozhodnutí správce daně potvrzeno.
2. Podle odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí správce daně a žalovaný vycházeli ve věci ZO 2021 z výsledků dřívějších kontrolních postupů a řízení DPPO za předcházející období. Konkrétně z kontrolních zjištění ve věci kontroly DPPO za zdaňovací období 2013 a 2014 (ZO 2013 a ZO 2014), z řízení ve věci postupu k odstranění pochybností (POP) za zdaňovací období 2016 až 2019 (ZO 2016-2019) a z řízení ve věci postupu k odstranění pochybností za zdaňovací období 2020 (ZO 2020), jejichž předmětem bylo prověření emise korunových dluhopisů, které byly vydány dne 1. 10. 2012 v celkové jmenovité hodnotě 700 000 000,- Kč a s nimi pak prokázání daňové uznatelnosti souvisejících daňově uplatněných nákladových úroků. S vydáním (důvodem) dluhopisů byla prověřována rovněž Smlouva o úplatném převodu cenných papírů, výplata podílů na zisku a Trojstranné ujednání o vzájemném započtení jednotlivých pohledávek v nastavených transakcích, kdy jediným kupujícím (upisovatelem) korunových dluhopisů byla Ing. J. V. (Ing. V.), která byla též prodejce akcií v postavení původního a jediného akcionáře žalobce spřízněné společnosti SALVETON a.s. (SALVETON) ve struktuře nastavené transakce související s emisí dluhopisů a která je s odvolatelem osobou spojenou ve smyslu ust. § 23 odst. 7 ZDP.
3. Před vydáním platebního výměru za ZO 2021 probíhala u žalobce daňová kontrola za ZO 2013 a 2014 a též řízení ve věci postupu k odstranění pochybností za ZO 2016 až 2019 a 2020, jež vedly rovněž k vy/odměření daně z příjmů, a to na základě shodných skutečností, jako v nyní řešené věci, tj. zneužití práva. Žalobce podal ve věci za ZO 2013 a 2014 žalobu u městského soudu vedenou pod sp. zn. 5 Af 9/2021. Městský soud v dané věci vydal dne 20. 3. 2024 rozsudek č. j. 5 Af 9/2021-139, přičemž žalobu ve věci ZO 2013 a 2014 zamítl. Proti rozsudku městského soudu podal žalobce kasační stížnost, která byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 28. 5. 2025, č. j. 7 Afs 80/2024-72. Žalobce podal také žalobu za ZO 2016 až 2019. Tato žaloba byla vedena u městského soudu pod sp. zn. 11 Af 6/2022. Pod touto sp. zn. byla městským vedena také podaná žaloba za ZO 2020 (původně vedená pod sp. zn. 18 Af 1/2024). Žaloba byla zamítnuta rozhodnutím městského soudu ze dne 18. 6. 2024, č. j. 11 Af 6/2022-153. Žalobcem podaná kasační stížnost byla rovněž neúspěšná a byla zamítnuta rozsudkem NSS ze dne 28. 5. 2025, č. j. 7 Afs 149/2024-81. V obou rozsudcích MS potvrdil naplnění obou kritérií, tedy jak objektivního, tak subjektivního, pro závěr o zneužití práva daňovými orgány.
4. V nyní projednávané věci vydal správce daně na základě výsledku postupu k odstranění pochybností dle ust. § 89 a § 90 daňového řádu platební výměr 2021. V něm konstatoval, že odvolatel zaúčtováním nákladových úroků plynoucích z emise dluhopisů sice formálně naplnil ust. § 24 odst. 1 ZDP, avšak správce daně prokázal, že se v případě odvolatele jednalo o neekonomické jednání a o účelovou transakci, která postrádá racionální efekt, když výhoda celé transakce spočívala pouze v daňovém zvýhodnění ve formě snížení daňové povinnosti na základě zaúčtování nákladových úroků z

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

emitovaných dluhopisů. Vytvoření nastavené struktury na sebe vzájemně navazujících transakcí lze považovat za zneužití práva. Na základě výsledku postupu k odstranění pochybností tak došlo k vyloučení úrokových nákladů souvisejících s emitovanými dluhopisy a zvýšení základu daně ve výši 76 650 000,- Kč a vyměření daňové povinnosti ve výši 15 277 330,- Kč.

5. O odvolání, v němž žalobce namítal obdobně jako v námitkách uvedených v odpovědích na úřední záznamy a též v řízeních za předcházející ZO, tedy i v dříve podaných odvoláních, zejména tvrdil, že závěry správce daně neodpovídají platné legislativě a judikatuře týkající se zneužití práva. Připomněl, že je nutno kumulativní splnění dvou podmínek při aplikaci zneužití práva, a to podmínky A-subjektivní a B-objektivní, a ty jednotlivě v souvislosti s předmětným zdaňovacím obdobím uvádí, rozebírá a polemizuje s nimi.
6. Žalovaný při posouzení důvodnosti odvolání žalobce zohlednil skutkově shodnou problematiku ve věci úroků souvisejících s emisí korunových dluhopisů v roce 2012, řešenou v daňové kontrole za ZO 2013 a 2014 a v následných POP za ZO 2016-2020. Pro jeho hodnocení tak měly zásadní význam skutečnosti, případně tvrzení žalobce a důkazní prostředky předložené v již ukončených kontrolních postupech a v odvolacích řízeních, které jsou nedílnou součástí spisu nyní posuzovaného ZO 2021 (soupisy dokladů vložené do veřejné a vyhledávací části spisu), na které žalobce obsahem odvolání odkazoval (též na výsledky POP).
7. Za stěžejní žalovaný považoval posouzení otázky, zda emise korunových dluhopisů daňovým subjektem měla ekonomické opodstatnění, zda důvody emise byly daňovým subjektem prokázány a zda úrokový náklad z nich vyplývající je možno uznat jako daňově účinný, kdy při posouzení předmětného případu odvolací orgán vycházel ze zákonné úpravy a ustálené judikatury uvedené v rozhodnutí. Jádrem sporu tak bylo prokázání naplnění podmínek pro aplikaci principu zákazu zneužití práva, na jehož základě správce daně vyměřil žalobci DPPO za ZO 2021. Žalobce v odvolání odkazoval jak na důkazní prostředky předložené v předcházejících daňových řízeních, tj. za ZO 2013-ZO 2020, tak na svá tvrzení podaná v následných odvolacích řízeních, kdy jsou tak jednotlivé námitky obdobné. Odvolání bylo velmi obsáhlé, s doplněním čítá 90 stran, jednotlivé odvolací námitky se prolínají a opakují, ač část z nich již byla neúspěšně uplatněna v průběhu předešlých daňových řízení. S ohledem na to, že věc ZO 2021 má základ ve zcela shodných skutkových okolnostech, tj. jedná o skutkově stejný případ vycházející ze skutkově stejného základu a zjištěných skutečností jako za předcházející ZO, přistoupil žalovaný k vyhodnocení svou podstatou obdobných odvolacích námitek stejně, jako v již vydaných rozhodnutích za předcházející ZO, kdy bylo uzavřeno, že došlo ze strany žalobce zcela jednoznačně ke zneužití práva. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím odvolacím námitkám nepřisvědčil, včetně nově uplatněné námítce (oproti dřívějším ZO) posouzení části výnosů jako nezdanitelných, odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí správce daně potvrdil.

Žaloba

8. Žalobce v žalobě rozsáhle argumentoval, proč daňové orgány pochybily, pokud dospěly k závěru o zneužití práva. S poukazem na rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 2. 2006, Halifax, C-255/02, Sb. rozh., s. I-1609, žalobce vysvětloval, proč dle jeho názoru nedošlo k naplnění objektivního ani subjektivního kritéria zneužití práva, jak tvrdí daňové

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

orgány. Provedené transakce totiž dle žalobce měly racionální ekonomické a jiné důvody, tj. mezigenerační výměnu na akcionářské (nový jediný akcionář žalobce – společnost SALVETON a.s. (dále jen „SALVETON“) byla explicitně založena právě pro budoucí generační výměnu žalobce již v roce 2007) a manažerské úrovni žalobce za účelem zajištění jeho další úspěšné existence a rozvoje po odchodu jeho zakladatelky, paní Ing. J. V. Hlavním účelem provedených transakcí rozhodně nebylo získání daňové výhody v rozporu s účelem a smyslem zákona. Provedené transakce byly pouze nejvhodnějším postupem, jakým žalobce a jeho akcionář mohli provést změnu na akcionářské a manažerské úrovni žalobce s minimalizací souvisejících nákladů a rizik. Dluhopisy byly v celé restrukturalizaci pouze nejvhodnější nástroj, který mohl žalobce a jeho majoritní akcionář v roce 2012 s péčí řádného hospodáře využít. Bylo pouze na paní Ing. J. V. (a žalobci), aby se sama rozhodla, jakým způsobem provede výše uvedenou generační výměnu a jakým způsobem bude financována související výplata podílu na zisku žalobce. Dluhopisy emitované v roce 2012 a upsané paní Ing. J.V. jednoznačně reprezentují pro žalobce externí zdroj financování, jež umožnil žalobci realizovat výplatu dividend bez toho, aby byla ohrožena majetková podstata žalobce. Zároveň bylo rozhodnutí o financování výplaty dividend pomocí dluhopisů ekonomicky racionální. Žalobce brojil proti jednotlivým nestandardním skutečnostem, přičemž k nim předně namítl, že žalovaný neuvádí žádné zdůvodnění, proč by tyto skutečnosti vůbec měly představovat nestandardní okolnosti svědčící o zneužití práva. Žalobce zdůraznil, že žalovaný v rozporu s konceptem zneužití práva na mnoha místech napadeného rozhodnutí uznává důvody žalobce pro provedené transakce (mezigenerační výměnu), pouze se mu nelíbí způsob provedení daných transakcí a jejich dopad na daňové příjmy České republiky. Takovýto postup je ale nezákonný. Žalovaný neunesl své důkazní břemeno, ostatně ani nemohl, protože jeho závěr o zneužití práva je v rozporu s faktickým stavem, jakož i doloženými důkazními prostředky a judikaturou správních soudů.

9. Daňové orgány dle žalobce také chybně vyhodnotily (případně odmítly) důkazní prostředky, které tvrzení žalobce prokazují. Daňové orgány odmítly jednotlivé závěry předloženého znaleckého posudku bez jakéhokoliv hlubšího zdůvodnění, nevyslechly ani znalce. Znalecký posudek přitom požívá statut vyššího důkazu, neboť zpravidla osvědčuje vysoce odborné otázky, k jejichž zodpovězení nemá správce daně či správní soud tak vysokou erudici jako právě znalec. Ani absence doložky podle § 127a o. s. ř. (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů), nesnižuje hodnotu předloženého znaleckého posudku.
10. Žalobce nesouhlasil s neprovedením výslechů Ing. et Ing. T. K. a Ing. M. V. k prokázání manažerské mezigenerační výměny na úrovni žalobce. Dále brojil proti závěru žalovaného, že v dané věci není příléhavé argumentovat rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009-98 (rozsudek OKD).
11. Dle žalobce měl žalovaný v souladu s platnými daňovými zásadami (správce daně je povinen zohlednit všechny skutečnosti, které vyjdou najevo v průběhu daňového řízení) akceptovat jeho argumentaci týkající se aplikace ust. § 23 odst. 4 písm. e) ZDP, tedy zohlednit část výnosů z prodeje maloobchodního zboží přes e-shop v částce 109 879 537 Kč (reprezentující část hrubé marže žalobce na tomto prodaném zboží) jako nezdanitelnou. K tomu žalobce poukázal na rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2024, č. j. 10 Afs 221/2022 – 70, body 17 a 18, a citoval z něj. Namítl, že pokud by nevynaložil úroky z dluhopisů, nikdy by nemohl investovat do e-shopu a nikdy by nezískal výnosy z prodeje

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

maloobchodního zboží přes e-shop ve zdaňovacím období 2021. Žalobce přitom konzistentně v daňovém řízení vysvětloval a prokazoval, že právě úspěšně provedená generační výměna (provedená za využití dluhopisů) znamenala pro žalobce nový podnikatelský impuls vedoucí mj. ke zřízení rozsáhlého e-shopu, který žalobci generoval významné zdanitelné výnosy.

12. Žalobce proto nesouhlasil se závěrem žalovaného, že se jedná o účelovou argumentaci, naopak, žalobce po celou dobu daňového řízení souvislost s vynaloženými úrokovými náklady a výnosy z e-shopu vysvětloval a dokládal. Nejedná se ani argumentaci rozpornou se žalobcem dokládanými důvody prokazující racionalitu provedených transakcí.
13. Žalobce tak odmítl tvrzení žalovaného, že v případě konstatování zneužití práva nikdy nelze nalézt přímý vztah mezi výnosy a z důvodu tvrzeného zneužití práva vyloučenými náklady.
14. Žalobce zdůraznil, že samotné ust. § 23 odst. 4 písm. e) ZDP nijak neomezuje uplatnění tohoto ustanovení typem daňově neuznatelného nákladu.
15. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného

16. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný argumentoval obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Odmítl žalobcem tvrzenou nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí. K otázce zneužití práva uvedl, že objektivní i subjektivní prvek testu zneužití práva byl naplněn, jelikož posuzované transakce byly přijaty zúčastněnými osobami, které byly navzájem personálně propojené skrze Ing. J. V., přičemž se jednalo o takový časově a finančně uzavřený kruh transakcí, který vedl k tomu, že emisí dluhopisů nebyly získány žádné externí finanční prostředky, jelikož došlo pouze k přesměrování části finančních prostředků žalobce (výplata podílu na zisku žalobce) do dluhopisů emitovaných žalobcem, a to za účelem snížení daňové povinnosti žalobce formou nákladových úroků z emitovaných dluhopisů.
17. V ostatním žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobce ve své žalobě převážně uvádí shodné námitky, které již uvedl v odvolání proti PV.
18. K dílčí námitce posouzení části výnosů jako nezdanitelných žalovaný setrval na svém názoru, že nelze vyloučit část výnosů z maloobchodního prodeje zboží přes e-shop jako nezdanitelných v souladu s ust. § 23 odst. 4 písm. e) ZDP, jak žalobce požaduje. Žalobce nijak neprokázal dostatečnou intenzivní a nezprostředkovanou logickou vazbu mezi příjmy a výdaji, což je nutná podmínka k doložení přímé souvislosti mezi uplatněnými náklady a očekávanými příjmy. Rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2024, č. j. 10 Afs 221/2022-70, není v rozporu s právním posouzením žalovaného, neboť z něj plyne, že je třeba v každém případě individuálně posuzovat intenzivní a nezprostředkovanou logickou vazbu mezi příjmy a výdaji. Žalobce přitom nijak nedoložil skutečnost, jak konkrétně výnosy z prodeje zboží přes e-shop souvisely s neuznanými úrokovými náklady z dluhopisů. Žalovaný též poukázal na to, že v případě zneužití práva nelze nalézt souvislost mezi náklady a výnosy, neboť se jedná o umělost nastavené transakce.
19. Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

Posouzení věci Městským soudem v Praze

20. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, a to v souladu s ustanovením § 51 s. ř. s., neboť účastníci řízení takový postup akceptovali. Žalobce důkazy nenavrhol, soud o nich proto nerozhodoval. Soud vyšel při přezkumu zákonnosti žalovaného rozhodnutí z obsahu spisového materiálu, jímž se podle ustálené judikatury správních soudů důkaz neprovádí.
21. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou uplatněných bodů, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Podstatou sporu je posouzení, zda žalovaný unesl důkazní břemeno a prokázal zneužití práva dostatečnou mírou pravděpodobnosti, či nikoli.
23. S ohledem na rozsah žalobních námitek soud prvotně poukazuje na již ustálenou judikaturu soudů, dle které povinnost posoudit všechny žalobní námítky neznámá, že je soud povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jeho úkolem je totiž vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Tento závazek přitom nemůže být chápán tak, „že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka (srovnej např. rozsudek ve věci *Van de Hurk v. The Netherlands*, ze dne 19. 4. 1994, Series No. A 288). To by mohlo vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním a kontraproduktivním důsledkům jsoucím v rozporu se zásadou efektivitivy a hospodárnosti řízení. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se městský soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námítky však v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námítky dílčí a související.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Také Ústavní soud konstatoval, že „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68, a obdobně též např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012-50, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013-30, a ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013-50). Ve světle výše uvedeného přistoupil soud k posouzení námitek žalobce.
24. Soud se předně zabýval žalobcem opakovaně uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, neboť v případě její důvodnosti, je soud zpravidla nucen přistoupit k jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení.
25. Z ustálené judikatury správních soudů je zřejmé, že institut nepřezkoumatelnosti nelze libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Nedostatkem důvodu nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění, ale pouze nedostatek důvodů skutkových (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

26. Nepřezkoumatelnost není způsobena ani nižší kvalitou odůvodnění, nýbrž závěrem o tom, zda rozhodnutí obsahuje alespoň základní náležitosti do té míry, že může být podrobena soudnímu přezkumu. Správní orgán není povinen vypořádat každý dílčí argument. Pokud žalobce uplatní pouze obecné námitky, může se s nimi rozkladový orgán vypořádat pouze v obecné rovině (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2018, č. j. 8 Afs 71/2007 – 116). Námitky lze vypořádat i tak, že správní orgán prezentuje v odůvodnění právní názor odlišný od názoru účastníka řízení, pakliže zdůvodnění tohoto názoru poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Tím jsou minimálně *implicitae* vypořádány i námitky účastníka, absence odpovědi na jednotlivé námitky účastníka v odůvodnění rozhodnutí bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podstatné je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014 – 78).
27. V projednávané věci žalobou napadené rozhodnutí těmito požadavkům dostalo. Z jeho odůvodnění je totiž zřejmé, jakými úvahami byl žalovaný veden, jakými skutečnostmi se zabýval, z jakých důvodů a na základě jakých konkrétních skutečností své závěry učinil. Zároveň se dostatečně vypořádal se všemi základními námitkami, jež žalobce v průběhu správního řízení uplatnil. Žalovaný nebyl povinen provádět všechny dílčí žalobcem navrhované důkazy, či vážit veškeré žalobcem předestírané dopady alternativních řešení transakce. Postačí, že prezentoval ucelený právní názor na provedená skutková zjištění, pročež tento poskytuje dostatečnou oporu výroku napadeného rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí lze seznat, na základě jakých podkladů a na základě jakých úvah žalovaný dospěl ke svým závěrům. Nenastala situace, kdy by žalovaný dospěl k závěrům na základě úvah, jež by byly žalobci skryty, s nimiž by nemohl polemizovat. O tom ostatně svědčí také skutečnost, že žalobce uplatnil ke každému z dílčích zjištění žalovaného velmi rozsáhlou žalobní argumentaci. Rozhodnutí tak není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
28. Soud neshledal, že by rozhodnutí bylo vnitřně rozporné. Z napadeného rozhodnutí je patrné, v čem žalovaný shledal zneužití práva, nijak nerozporoval generační výměnu, zmapoval a vyhodnotil ekonomickou racionalitu všech transakcí bezprostředně souvisejících s emisí, následným úpisem, splacením (započtením) dluhopisů a výplatou podílu na zisku, tedy transakcí, které proběhly před i po emisi dluhopisů. Skutečnosti a okolnosti, které předcházely emisi korunových dluhopisů v roce 2012, jakož i všechny další skutečnosti, které nastaly poté a které vyústily do stavu, kdy žalobce úroky z vydaných dluhopisů zahrnul do základu daně z příjmů právnických osob a z vyplácených úroků nesráží daň, byly ověřovány v rámci POP a posuzovány v rámci odvolacího řízení. Nosným rozhodovacím důvodem byla tedy právě absence ekonomické racionality pro *užití dluhopisů* v transakci. Napadené rozhodnutí je nutno číst v jeho celku, nelze jednotlivé úvahy žalovaného vytrhávat z jejich celkového kontextu a žalovaného „chytat za slovo“. Nelze přitom pominout, že výsledná podoba napadeného rozhodnutí je silně ovlivněna způsobem argumentace žalobce v předcházejícím řízení. Rozhodnutí proto není nepřezkoumatelné ani pro nesrozumitelnost.
29. Námitky nejsou důvodné.
30. K posouzení podstaty věci samé, tedy zda u žalobce byly ve ZO 2021 splněny podmínky pro aplikaci principu zákazu *zneužití práva* ve vztahu k emisí tzv. korunových dluhopisů, a právem mu byla za rozhodné období vyměřena daň z příjmů právnických osob soud

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

předesílá, že k dané otázce již existuje bohatá judikatura správních soudů, ze které soud při posouzení věci vycházel. Soud rovněž předesílá, že neshledal důvodu odchýlit se od závěrů, které v obdobných věcech (předcházejících zdaňovacích obdobích) učinily pátý a jedenáctý senát městského soudu ve spojení s rozsudky Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 20. 3. 2024, č. j. 5 Af 80/2021-139 ve spojení s rozsudkem NSS ze dne 28. 5. 2025, č. j. 7 Afs 80/2024-72, rozsudek ze dne 18. 6. 2024, č. j. 11 Af 6/2022-153 ve spojení s rozsudkem NSS ze dne 28. 5. 2025, č. j. 7 Afs 149/2024-81), který správnost jejich posouzení potvrdil. Soud proto bude z výše již uvedených rozsudků vyšel i v nyní projednávané věci.

31. Soud úvodem konstatuje, že žalobce v žalobě ve vztahu k zákazu zneužití práva v zásadě zopakoval argumentaci, kterou již v průběhu daňového řízení uplatnil a s níž se žalovaný již vypořádal. V obecné rovině tomuto postupu nic nebrání, je třeba ale vzít v úvahu, že žalobou napadá právě rozhodnutí o odvolání, které jeho již uplatněné argumenty vypořádává (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 As 78/2012-125). Soud na tomto místě uvádí, že plně přisvědčil podstatným závěrům žalovaného a v podrobnostech na odůvodnění jeho rozhodnutí odkazuje.
32. *Z obecného hlediska zákaz zneužití práva umožňuje orgánu aplikujícímu právo neposkytnout ochranu jednání spočívajícímu ve zneužití textu zákona pro dosažení jím nepředpokládaného cíle. Jedná se o situaci, „kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takového chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS). *„Výchozí svoboda jednání jednotlivce nalézá svých hranic nejenom v zákonem stanovených případech, ale také v krajních případech zneužití práva. Zároveň však musí být úmyslné jednání směřující ke zneužití práva dostatečně prokázáno, neboť se jedná o výjimečný postup (ultima ratio) a musí mu předcházet aktivita správního orgánu směřující ke zjištění, že právo bylo skutečně zneužito“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2023, č. j. 2 As 17/2023-23, bod 17). Při posuzování případů, ve kterých mohlo dojít ke zneužití práva, je tudíž třeba *„pečlivě rozlišovat situaci, kdy daňový subjekt volí z různých do úvahy přicházejících alternativ, které mají svůj samostatný smysl, tu, která je pro něho daňově nejvýhodnější, což je legitimní, právem aprobovaný postup, od situace, kdy právě jediným smyslem dané činnosti či transakce je získání nelegitimního daňového zvýhodnění“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 Afs 35/2007-108).
33. Zákaz zneužití práva byl v rámci transpozice čl. 6 odst. 1 směrnice Rady (EU) 2016/1164, ze dne 12. 7. 2016, s účinností od 1. 4. 2017, prvně výslovně upraven v § 8 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, (dále jen „daňový řád“), podle něhož *při správě daní se nepřiblíží k právnímu jednání a jiným skutečnostem rozhodným pro správu daní, jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu.*
34. Aby mohl být tento institut aplikován, je třeba splnit podmínky spočívající v prokázání objektivního a subjektivního kritéria. Jak uvedl Soudní dvůr EU, *„důkaz o zneužití vyžaduje souborn objektivních okolností, ze kterých vyplývá, že i přes formální dodržení podmínek stanovených unijní právní úpravou nebylo dosaženo cíle sledovaného touto právní úpravou, a subjektivní znak spočívající v záměru získat výhodu vyplývající z unijní právní úpravy tím, že jsou uměle vytvořeny podmínky vyžadované pro její získání“* (rozsudek ze dne 26. 2. 2019, ve spojených věcech C-116/16 a C-117/16, T Danmark a Y Denmark

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

- Aps, bod 97; srov. též jeho rozsudky ze dne 14. 12. 2000, ve věci C-110/99, Emsland-Stärke, a ze dne 21. 2. 2006, ve věci C-255/02, Halifax). Z uvedené definice zneužití práva Nejvyšší správní soud ve věcech přímých daní dosud pravidelně vycházel (srov. např. rozsudky ze dne 30. 11. 2016, č. j. 4 Afs 137/2016-43, ze dne 14. 11. 2019, č. j. 6 Afs 376/2018-46, bod 33, ze dne 26. 4. 2022, č. j. 10 Afs 289/2021-42, č. 4358/2022 Sb. NSS, bod 17, ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, bod 27, ze dne 28. 4. 2023, č. j. 5 Afs 45/2022-48, bod 29, ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60, bod 25, ze dne 8. 6. 2023, č. j. 10 Afs 272/2021-85, bod 19, ze dne 30. 11. 2023, č. j. 2 Afs 255/2022-84, bod 32, a rozsudek č. j. 2 Afs 167/2022-52, bod 19].
35. Naplnění objektivního kritéria spočívá v tom, že daňová výhoda byla získána v rozporu s účelem právní úpravy. Podle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy. Účelem tohoto ustanovení je podpora podnikání a jeho rozvoje (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, bod 36, srov. též usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2001, sp. zn. II. ÚS 67/2000, a jeho náleze ze dne 2. 10. 2002, sp. zn. II. ÚS 438/2001). Účelem uplatňování úroků z úvěrových nástrojů jako daňově účinných nákladů je pobídka k financování podnikání získáním finančních prostředků dluhem z cizích zdrojů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60, bod 31). Vždy tím jsou míněny náklady vážící se k aktivitám sledujícím ekonomicky racionální účel, a nikoliv těm samoučelným (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 Afs 35/2007-108).
36. Podmínka subjektivního kritéria je splněna tehdy, pokud převažujícím účelem posuzovaného jednání bylo získat neoprávněnou daňovou výhodu a jeho obsahem umělé vytváření podmínek vyžadovaných pro její přiznání. Je třeba „dovodit, zda konkrétní jednání daňového subjektu mohlo mít jiné vysvětlení než snahu o neoprávněné získání daňové výhody“ a identifikovat „umělou konstrukci sloužící k získání daňové výhody“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2022, č. j. 10 Afs 289/2021-42, body 31 a 40). Klíčem je zohlednit „zapojení spojených osob, resp. členů jejich statutárních orgánů, do řetězce transakcí“ (rozsudek NSS č. j. 4 Afs 376/2021-60, bod 28), respektive „právní, hospodářské i personální vztahy mezi zainteresovanými subjekty i celkovou ekonomickou racionalitu transakcí“, a určit „skutečný obsah a význam předmětné emise dluhopisů a souvisejících operací“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, body 28 a 42).
37. Obě kritéria není třeba posuzovat striktně odděleně, mimo jiné s ohledem na specifika v oblasti přímých daní mohou být zjištěné skutečnosti plně zohledněny jak v rámci kritéria subjektivního, tak i objektivního; „smysl celého § 24 zákona o daních z příjmů je do značné míry propojen právě s tím, že se jako daňově účinné uznávají jen reálné, nikoli uměle vytvořené náklady (tato „umělost“ jednání je jinak ale právě posuzována v rámci subjektivní podmínky)” (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2022, č. j. 10 Afs 289/2021-42, bod 36)
38. Samotný pojem korunový dluhopis je zažitou zkratkou používanou pro označení dluhopisů s nominální hodnotou jedna koruna. Pro korunové dluhopisy v období od 1. 8. 2012 do 31. 12. 2012 platilo, že při aplikaci § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů bylo zdanění úrokového příjmu srážkovou daní reálně nulové, jelikož základ daně se stanovil samostatně za jednotlivé cenné papíry, a to i v případě držby cenných papírů stejného

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

druhu od jednoho emitenta. Základ daně se pak zaokrouhlil na celé koruny dolů a daň se následně zaokrouhlila také na celé koruny dolů; výsledná daň po zaokrouhlení činila 0 Kč.

39. Ke vztahu korunových dluhopisů a zneužití práva judikatura dovodila, že byt' zneužití práva zpravidla nebude spočívat pouze v samotné emisi dluhopisů, tak emise může být součástí delšího řetězce kroků, které ve svém souhrnu mohou zneužití práva znamenat. Daňové subjekty mohou využít toho, že se z příjmů z korunových dluhopisů neodváděla daň a tento nástroj zahrnout do složitějšího řetězce transakcí, který může vést k daňovému zvýhodnění bez toho, aby transakce měly ekonomický smysl. Typicky si daňový subjekt uměle zvýší náklady o úrok z dluhopisů. Je tedy nutné se zabývat tím, zda byla emise dluhopisů ekonomicky opodstatněná. Emise dluhopisů bude ekonomicky opodstatněná, pokud zajistí finanční prostředky z cizích zdrojů. Pokud emise dluhopisů žádné dodatečné prostředky daňovému subjektu nepřinese a pouze mu zvýší náklady o úrok, bude se jednat o zneužití práva (viz za všechny rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2023, č. j. 8 Afs 53/2022-56).
40. Skutkový stav nebyl mezi účastníky řízení sporný, soud jej proto ověřil z obsahu spisového materiálu a před aplikací shora uvedených obecných východisek na projednávanou věc nejprve uvádí následující podstatné skutkové okolnosti.
41. Dne 27. 9. 2012 byla uzavřena smlouva o převodu cenných papírů mezi Ing. J. V. (v pozici převodce, tj. původní akcionář žalobce) a společností SALVETON (v pozici nabyvatele) o prodeji 100 % žalobce, což vedlo ke vzniku pohledávky Ing. J. V. za společností SALVETON z titulu úhrady kupní ceny ve výši 1 283 482 000 Kč. Ing. J. V. vykonávala a vykonává ve společnosti SALVETON funkci předsedy představenstva a v době převodu akcií vlastnila ve společnosti SALVETON 50 % podíl (zbylé podíly náležely jejím potomkům). Není sporu o tom, že Ing. J. V. byla a je osobou spojenou se žalobcem i společností SALVETON ve smyslu § 23 odst. 7 ZDP. Pro úplnost je vhodné doplnit, že společnost SALVETON vznikla dne 19. 12. 2007, od svého založení nevykonávala žádnou ekonomickou činnost, a od roku 2012 vykazovala pouze dlouhodobý finanční majetek, tj. akcie žalobce.
42. Dne 30. 9. 2012 představenstvo mateřské společnosti SALVETON (k návrhu Ing. J. V. jakožto předsedkyně představenstva) rozhodlo v pozici jediného akcionáře o výplatě nerozděleného zisku žalobce ve výši 900 000 000 Kč, což vedlo ke vzniku pohledávky společnosti SALVETON za žalobcem ve výši 900 000 000 Kč.
43. Dne 30. 9. 2012 Ing. J. V. na základě smlouvy o úpisu dluhopisů upsala dluhopisy, které žalobce emitoval dne 1. 10. 2012, což vedlo ke vzniku pohledávky žalobce za Ing. J. V. ve výši 700 000 000 Kč. Každý dluhopis byl ve jmenovité hodnotě 1 Kč. Dluhopisy byly ve formě na jméno se splatností dne 1. 10. 2032. Úroková sazba byla stanovena jako pohyblivý úrokový výnos tvořený součtem referenční sazby, kterou je míra inflace vyhlášená na počátku daného výnosového období Českým statistickým úřadem a marže ve výši 8 % p. a. V emisních podmínkách bylo uvedeno, že emitent nepožádal o přijetí dluhopisů k obchodování na regulovaném trhu či jiném trhu s cennými papíry a nehodlá dluhopisy veřejně nabízet. Žalobce vyplácel v souladu s emisními podmínkami Ing. J. V. v předmětném zdaňovacím období úroky z dluhopisů, přičemž tyto uplatňoval jako daňově uznatelné náklady. Dluhopisové úroky nebyly zatíženy daní (viz výše).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

44. Dne 1. 10. 2012 došlo k uzavření Trojstranného ujednání, jehož předmětem bylo vzájemné započtení pohledávek mezi Ing. J. V., mateřskou společností SALVETON a.s. a žalobcem (k tomu viz grafické znázornění v napadeném rozhodnutí). Úhrada upsaných dluhopisů tedy byla realizována formou zápočtu.
45. U správce daně ve vazbě na výsledky uvedených zjištění a vydané dodatečné platební výměry za ZO 2013, ZO 2014, ZO 2016, ZO 2017, ZO 2018 a platební výměr za ZO 2019 a ZO 2020 a vzhledem k tomu, že se i ve ZO 2021 jednalo o skutkově stejný případ jako ve výše uvedených ZO, vznikly důvodné pochybnosti o správnosti a průkaznosti údaje uvedeného na řádku 40 řádného přiznání k dani z příjmů právnických osob za ZO 2021, ze kterého se vychází při zjištění základu daně dle ust. § 23 odst. 2 ZDP. Z výkazů účetní závěrky a z daňového přiznání za ZO 2021 bylo zřejmé, že žalobce zahrnul do nákladů na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů též úroky z emitovaných dluhopisů ISIN:CZ0003502122 i ve ZO 2021, a to ve výši 76 650 000,- Kč.
46. Správce daně s ohledem na zjištěné a uvedené skutečnosti zaslal odvolateli dne 22. 7. 2022 výzvu dle ust. § 89 odst. 1 daňového řádu, ve které vyzval odvolatele k odstranění pochybností o správnosti a průkaznosti údajů na ř. 40 v souvislosti se zaúčtovanými dluhopisovými úroky z emitovaných dluhopisů i ve ZO 2021. V odpovědi na výzvu ze dne 22. 8. 2022 (odpověď k POP) žalobce nesouhlasil s vyloučením dluhopisových úroků s odkazem na zneužití práva, neboť dle jeho názoru dostatečně zdůvodnil, že jím nastavená restrukturalizace skupiny v podobě akcionářské a manažerské generační výměny odvolatele, měla racionální důvod. A uvedl totožné zdůvodnění svých kroků, jaké uvedl i v odvolání pro ZO 2016- 2019.
47. Správce daně zaslal žalobci dne 5. 10. 2022 výzvu k doložení dokladů souvisejících se zaúčtováním dluhopisových úroků (Výzva), na kterou žalobce odpověděl podáním dne 13. 10. 2022 obsahující výši zaúčtovaných dluhopisových úroků uplatněných jako daňově účinný náklad (Odpověď na výzvu). Správce daně vyhodnotil jeho podání a konstatoval, že nebyly odstraněny pochybnosti ve věci DaP 2021 k DPPO a že v předmětném případě nastavená transakce je v rozporu se smyslem a účelem zákona, naplňuje znaky zneužití práva a částku dluhopisových úroků ve výši 76 650 000,- Kč nelze ponechat v daňových nákladech, a o tuto je nutno na ř. 40 DaP zvýšit základ daně za ZO 2021. S tímto závěrem seznámil dne 16. 3. 2023 žalobce prostřednictvím úředního záznamu o průběhu postupu k odstranění pochybností dle ust. § 90 daňového řádu (Úřední záznam k odstranění pochybností 1).
48. Dne 30. 3. 2023 žalobce reagoval na uvedené odpovědi (Odpověď na úřední záznam 1), ve které nesouhlasil se závěry správce daně, především s hodnocením, že generační výměna byla provedena „na oko“. Rovněž nesouhlasil s hodnocením důkazních prostředků správcem daně, kdy dle odvolatele z hodnocení správce daně vyplývá, že upřednostnil posouzení formální podoby nad věcný obsah důkazních prostředků ve vztahu k převodu funkcí generálního ředitele z Ing. J. V. na Bc. T. V. Současně žalobce podal návrh na provedení svědeckých výpovědí, mj. i Ing. J. V. a Bc. T. V.
49. Správce daně navržené svědky vyslechl a vyhodnotil Odpověď na úřední záznam 1. Svou správní úvahu o neracionálním nastavení transakce ale nezměnil, stejně tak nedošlo ke změně výsledku a výše doměřené daně za ZO 2021. O tomto závěru, tedy že ve vazbě na šetření zaúčtovaných dluhopisových úroků z emitovaných dluhopisů, nedošlo k odstranění pochybností, sepsal správce daně dne 5. 9. 2023 Úřední záznam k odstranění

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

pochybností (Úřední záznam k odstranění pochybností 2). V něm konstatoval, že hlavním cílem nastavených kroků žalobce bylo získat daňové zvýhodnění v podobě nezdanění úrokových příjmů z emitovaných dluhopisů a zároveň snížení základu daně při jejich uplatnění jako nákladu na straně daňového subjektu. Krok v podobě emise dluhopisů generující dlouhodobý úrokový náklad byl hodnocen jako zcela nadbytečný, protože emise dluhopisů nebyla nezbytným předpokladem k tomu zrealizovat generační výměnu, a potvrdil, že hlavním cílem emise bylo daňové zvýhodnění na straně emitenta (v podobě daňové účinnosti nákladových úroků), nikoliv získání nových zdrojů financování emitenta. I přes splnění hmotněprávních podmínek pro uplatnění daňových výdajů (nákladů) z titulu nákladových úroků z dluhopisů (financování úhrady závazku z titulu výplaty dividend) správce daně úroky z daňově účinných vyloučil, když svůj závěr opřel o naplnění kritérií svědčících o zneužití práva.

50. Žalobci byl tento přípis zaslán současně se Sdělením o možnosti vyjádření se k závěrům správce daně. Dne 21. 9. 2023 žalobce předložil odpověď na uvedený Úřední záznam k odstranění pochybností 2 (Odpověď na úřední záznam 2), ve které uvedl obdobnou argumentaci jako v předcházející odpovědi, tedy že nastavení šetřené transakce či struktury bylo provedeno z důvodu generační výměny a že nedošlo ke zneužití práva. Taktéž nesouhlasil s vyhodnocením provedených svědeckých výpovědí. Ani tato odpověď dle správce daně nepřinesla relevantní prokázání ekonomické racionality emise dluhopisů a obhajitelný ekonomický důvod emise dluhopisů v generační výměně, a to s nezanedbatelným daňovým zatížením do budoucna. Proto dne 14. 11. 2023 vydal Úřední záznam obsahující konečný výsledek POP, ve kterém setrval na svém stanovisku o nedoložení ekonomického racionálního smyslu nastavené transakce v souvislosti s emisí dluhopisů.
51. V průběhu postupu k odstranění pochybností bylo dne 27. 10. 2022 správci daně doručeno dodatečné daňové přiznání k DPPO za ZO 2021 (DoDaP DPPO 2021), ve kterém žalobce provedl změny na ř. 62 a ř. 162 oproti údajům uvedeným v DaP 2021, nikoli na ř. 40. Správce daně poukázal na § 145a odst. 1 daňového řádu, dle kterého není podání daňového tvrzení v průběhu vyměřovacího nebo doměřovacího řízení přípustné, kdy ovšem údaje uvedené v takto podaném daňovém tvrzení je možné využít při stanovení daně, pokud to stav řízení umožňuje. Správce daně tak údaje uvedené v DoDaP DPPO 2021 využil při stanovení DPPO za ZO 2021 v návaznosti na ukončení POP, tzn. že v rozhodnutí o stanovení daně byl zohledněn výsledek POP a současně změny vyplývající z DoDaP DPPO 2021.
52. Dne 22. 11. 2023 vydal správce daně na základě výsledku postupu k odstranění pochybností dle ust. § 89 a § 90 daňového řádu výše označený platební výměr za ZO 2021. V něm konstatoval, že žalobce zaúčtováním nákladových úroků plynoucích z emise dluhopisů sice formálně naplnil ust. § 24 odst. 1 ZDP, avšak správce daně prokázal, že se v případě žalobce jednalo o neekonomické jednání a o účelovou transakci, která postrádá racionální efekt, když výhoda celé transakce spočívala pouze v daňovém zvýhodnění ve formě snížení daňové povinnosti na základě zaúčtování nákladových úroků z emitovaných dluhopisů. Vytvoření nastavené struktury na sebe vzájemně navazujících transakcí lze považovat za zneužití práva. Na základě výsledku postupu k odstranění pochybností došlo k vyloučení úrokových nákladů souvisejících s emitovanými dluhopisy a zvýšení základu daně ve výši 76 650 000,- Kč a vyměření daňové povinnosti ve výši 15 277 330,- Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

53. Své odvolání proti PV 2021 žalobce odůvodnil námitkami, které jsou obdobné jako námitky uvedené v odpovědích na úřední záznamy a v řízeních za předcházející ZO, tedy i v dříve podaných odvoláních. Žalobce tvrdil, že závěry správce daně neodpovídají platné legislativě a judikatuře týkající se zneužití práva. Připomněl nutnost kumulativního splnění dvou podmínek při aplikaci zneužití práva, a to podmínky A-subjektivní a B-objektivní, a tyto jednotlivě ve vazbě na ZO 2021 uvedl, rozebíral a polemizoval s nimi. Konkrétně v odvolání namítal změnu právního názoru odvolacím orgánem a hodnocení vyloučení dluhopisových úroků, neunesení důkazního břemene správcem daně, nepřezkoumatelnost, naplnění podmínky subjektivní (A) pro možné konstatování zneužití práva a nestandardní okolnosti, důvody využití dluhopisů jako externího zdroje financování, naplnění podmínky objektivní (B) pro možné konstatování zneužití práva, financování výplaty nerozděleného zisku pomocí dluhopisů ve vazbě na závěry Rozsudku OKD, a.s., svědeckou výpověď Ing. J. V. a Bc. T. V., neprovedení svědeckých výpovědí, znalecký posudek, odkázal na judikaturu NSS a argumentoval k posouzení části výnosů jako nezdanitelných. Žalovaný jeho dovolacím námitkám nevyhověl, jak soud již shrnul výše, a prvostupňové rozhodnutí správce daně potvrdil.
54. Na tomto podkladě soud přistoupil k posouzení věcných žalobních bodů.
55. Soud předně poukazuje na to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí (stejně jako správce daně v platebním výměru) identifikoval *objektivní kritérium zneužití práva*. Soud vešel na závěr žalovaného, dle kterého byla nastolením umělých podmínek transakce – emise dluhopisů – získána daňová výhoda, kterou by za standardních podmínek nemohl žalobce využít, přitom ze všech okolností případu vyplývá, že hlavním účelem vydání dluhopisů je právě získání daňové výhody. Obchodní transakce tedy nebyla provedena za ekonomickým účelem, ale čistě za účelem získání daňové výhody, a poskytnutí daňového zvýhodnění bylo v rozporu s cílem sledovaným právní úpravou (aplikací právní normy nebyl naplněn účel). Žalovaný vyjmenoval jednotlivé nestandardní okolnosti, jejichž souhrn označil za objektivní kritérium zneužití práva. Jako nestandardní okolnosti žalovaný označil
- a) vydání dluhopisů v závěru roku 2012,
  - b) neuvedení důvodu emise,
  - c) upsání dluhopisů spojenou fyzickou osobou z řad statutárního orgánu daňového subjektu,
  - d) rozhodnutí o emisi dluhopisů a následném upsání stejnou osobou čili transakce mezi spojenými osobami ve smyslu § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů (emitent a vlastník dluhopisů jsou spojené osoby),
  - e) rozhodnutí o nastavené transakci, ze které vyplývají výhody v podobě započtení vzniklých pohledávek, shodnou osobou,
  - f) časový sled událostí, kdy emisi předcházel převod akcií a rozhodnutí o výplatě dividend, kdy bez těchto kroků by nedošlo k nastolení takové struktury, ve které vzniklé jednotlivé pohledávky bylo možné započíst (tj. předem dohodnutá transakce),
  - g) nabízení dluhopisů neveřejnou nabídkou (žalobce neuvažoval o možnosti umístit dluhopisy na volný trh a tím umožnit investorům půjčit žalobci finanční prostředky), když získání nových potencialních investorů bylo dle sdělení žalobce také důvodem pro emisi,
  - h) nedošlo k získání žádných nových finančních prostředků,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

- i) „úhrada“ dluhopisů byla provedena formou zápočtu, v návaznosti na trojstranné ujednání (zápočty) mezi jednotlivými účastníky transakce (o transakcích rozhodly spojené osoby),
  - j) získání výhody v podobě nižšího základu daně a nižší daňové povinnosti.
56. Nelze tak přisvědčit námitce žalobce, že není zřejmé, z jakých důvodů považuje žalovaný uvedené skutečnosti za skutečnosti svědčící o zneužití práva. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, proč na základě souhrnu (to je pro posouzení věci podstatné) uvedených nestandardností žalovaný dospěl k závěru o účelovosti transakce, resp. o zneužití práva. O tom, že z napadeného rozhodnutí je patrné, proč uvedené skutečnosti považuje žalovaný za nestandardní a ve svém celku vypovídající o zneužití práva, ostatně svědčí již to, že s nimi žalobce v žalobě obsáhle polemizuje.
57. K jednotlivým námitkám, jimiž žalobce popsané nestandardní okolnosti zpochybňuje, pak soud souhrnně uvádí, že ve smyslu výše zmíněné judikatury tyto okolnosti nemusí být každá samostatně vnímány jako protiprávní či účelové. Nestandardnost a účelovost předmětných transakcí je třeba hodnotit pouze ve vzájemných souvislostech a je nutné posoudit celý řetězec událostí jako celek. A tak postupovaly daňové orgány ve svých rozhodnutích. Soud proto odmítá, aby žalobce jednotlivé okolnosti vytrhával z kontextu a posuzoval je bez přihlídnutí k ostatním, jako to v žalobě činí. Pro posouzení věci je klíčové, že uvedené nestandardní okolnosti ve svém celkovém souhrnu svědčí o tom, že šlo o umělé vytvoření podmínek směřujících k získání daňové výhody. Přestože tedy např. emise korunových dluhopisů ke konci roku 2012 či uplatnění nákladových úroků nejsou samy o sobě v rozporu se zákonem, v posuzované věci však z výše uvedeného vyplývá, že transakce související s předmětnou emisí dluhopisů neměly samy o sobě ekonomický smysl a jejich hlavním smyslem a účelem bylo získání daňové výhody.
58. Pokud žalobce poukazuje na to, že forma zápočtu je legitimním způsobem zániku závazku, tuto skutečnost ale daňové orgány nerozporovaly. Stejně tak nerozporovaly ani související tvrzení žalobce, že smlouva o úpisu dluhopisů má konsenzuální povahu. V daném případě nešlo o osamocenou otázku legitimitnosti tohoto způsobu zániku závazku; tu skutečně zpochybnit nelze. Ovšem šlo právě o zapojení zápočtu do řetězce transakcí (kroků), jejichž souhrn již zneužitím práva je. Uvedené přitom není rozporné s konceptem zneužití práva, jak žalobce opakovaně namítá i k dalším okolnostem. Proto tedy např. skutečnost, že žalovaný nespornuje, že Ing. J. V. převedla akcie na společnost SALVETON z důvodu generační výměny, nijak nevylučuje závěr žalovaného, že hlavním smyslem transakce bylo získání daňového zvýhodnění. Nelze tedy přisvědčit žalobci, že by se základní teze žalovaného navzájem vylučovaly.
59. Soud znovu uvádí, že jakkoliv může mít žalobcovo izolované posuzování jednotlivých okolností zdánlivě své opodstatnění, při zohlednění všech uvedených okolností ve svém souhrnu nelze dospět k jinému závěru, než učinily daňové orgány, a sice o zneužití práva. Jinými slovy řečeno, naplňuje-li jednotlivá transakce (okolnost) ekonomický smysl, neznamená to nutně, že nejde o zneužití práva. Zásadním je totiž celkový sled jednání zúčastněných osob a okolností, který v tomto případě nutně vede k závěru o účelové snaze získat daňové zvýhodnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, 6 Afs 376/2018-46, bod 40). Jednotlivé transakce a s nimi související okolnosti je tedy nutno hodnotit jako celek. Ostatně v posuzovaném případě nelze mít pochyby o tom, že všechny jednotlivé transakce (tj. převod akcií, výplata dividend a emise dluhopisů) na sebe vzájemně navazovaly a úzce spolu souvisely. Jak zdůraznil žalovaný v

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

napadených rozhodnutí, a jak vyplývá ze skutkových zjištění správce daně, Ing. J. V. prodala akcie žalobce společnosti SALVETON, která neměla dostatečné finanční zdroje na nákup těchto akcií a kdy akcie byly uhrazeny, resp. započteny až z vyplacených dividend schválených novým akcionářem společností SALVETON, a kdy dividendy mohly být vyplaceny až z finančních prostředků získaných, resp. započtených v důsledku upsaných dluhopisů Ing. J. V. z emise dluhopisů, která dala právě vznik nákladovým dluhopisovým úrokům. Každá z transakcí tedy podmiňovala provedení zbývajících dvou.

60. Zákonem stanovená možnost emise dluhopisů představuje pobídku k financování podnikání získáním finančních prostředků dluhem z cizích zdrojů, jejím primárním smyslem tak je zajištění externího zdroje financování čili získání dodatečného kapitálu pro další rozvoj nebo udržení podnikání z externích zdrojů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2023, č. j. 1 Afs 143/2023-62). V projednávané věci byl však tento cíl naplněn pouze formálně; žalobce totiž žádné cizí zdroje nezískal, neboť dluhopisy byly upsány pouze Ing. J. V., osobou spojenou s žalobcem, emise dluhopisů sloužila k „zajištění“ finančních zdrojů na výplatu dividendy mateřské společnosti SALVETON, přičemž ani nedošlo k faktickému toku finančních prostředků (jednotlivé závazky byly započteny). Emise dluhopisů tedy nemohla být zdrojem externího financování žalobce. Takové zdroje by naopak mohla přinést veřejná emise dluhopisů třetím osobám (srov. rozsudek Nejvyššího správního ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60, body 31 a 35). Ekonomickou racionalitu transakce je přitom třeba posuzovat právě z pohledu žalobce, který se ale na dlouhé roky dopředu zatížil vysokými náklady ve formě dluhopisových úroků, jejichž výše v konečném důsledku přesahuje i hodnotu převodu akcií Ing. J. V. na společnost SALVETON. Není sporu o tom, že úroková sazba byla stanovena jako pohyblivý úrokový výnos tvořený součtem referenční sazby, kterou je míra inflace vyhlášená na počátku daného výnosového období Českým statistickým úřadem a marže ve výši 8 % p. a. Bez ohledu na žalobcem akcentovanou pohyblivou sazbu se tedy nepochybně jednalo o velmi vysoké náklady ve formě dluhopisových úroků (např. za zdaňovací období 2019 se jednalo o náklady ve výši 72 800 000 Kč.) Zapojení korunových dluhopisů do předmětné transakce se tedy z pohledu žalobce nemohlo jevit jako jednání sledující ekonomicky racionální účel.
61. Lze tedy uzavřít, že v daném případě bylo naplněno objektivní kritérium pro závěr o zneužití práva.
62. K poukazu žalobce, že i Ministerstvo financí či Finanční správa opakovaně potvrdili, že prostá emise korunových dluhopisů nemohla být zneužitím práva, soud konstatuje, že v posuzované věci se nejednalo o „pouhou“ prostou emisi korunových dluhopisů, ale o složitou transakci spočívající z vícero kroků, kdy zapojení žalobcem emitovaných korunových dluhopisů bylo jen jedním z nich. Pokud žalobce namítal, že korunové dluhopisy vydával i stát či jiní poplatníci, a upozorňuje na to, že Česká republika emituje korunové dluhopisy rovněž bez jediné „reálně převedené“ koruny, nic to nemění na tom, že v případě žalobce nebyl doložen ekonomický účel a smysl emise. Každé počínání poplatníků je nutno posuzovat samostatně a přihlídnout ke všem zjištěným okolnostem. Žalovaný v této souvislosti případně upozornil, že stát v případě vydání korunových dluhopisů neupisoval tyto dluhopisy „známým“ privátním investorům, nejednalo se o spojené osoby a nejednalo se ani o žádný bližší vztah mezi emitentem a upisovatelem, tj. fyzickou osobou, která si dluhopisy od státu pořídila. V nynější věci ale žalobce vytvořil

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

situaci, kdy emitoval dluhopisy, které upsala pouze spojená osoba Ing. J. V., a kdy emise dluhopisů sloužila k „zajištění“ finančních zdrojů na výplatu dividendy mateřské společnosti SALVETON, a kdy úhrada byla provedena formou zápočtu. Nedošlo tak ke vstupu žádného externího investora, žalobce nezískal žádné externí finanční zdroje.

63. Na podkladě zjištěného skutkového stavu soud nepochybuje ani o správnosti závěru daňových orgánů o tom, že převažujícím účelem posuzované transakce se zapojením korunových dluhopisů bylo umělé vytváření podmínek pro získání neoprávněné daňové výhody (daňová výhoda nemusí být cílem jediným, ale postačuje, pokud se jedná o cíl zjevně převažující). Splněno tak je i subjektivní kritérium. Žalovaný k tomu případně v napadeném rozhodnutí uvedl, že se v daném případě jednalo o uměle vytvořenou transakci právě z důvodu propojenosti osob, přičemž tato transakce byla „nastavena“ osobou Ing. J. V., která měla z titulu svých práv a své řídicí funkce jednoznačný vliv na veškerá rozhodnutí a učiněné kroky (jak vyplývá ze shora shrnutého skutkového stavu). Ing. J. V. pak získala emisí dluhopisů výhodu v podobě nezdaněných vyplácených úroků z dluhopisů. Soud přitom zcela souhlasí s žalovaným, že výše uvedené jednání umožnila právě propojenost dotčených subjektů. V daném případě je totiž prakticky nepředstavitelné, že by se popsaný řetězec transakcí uskutečnil mezi nepropojenými subjekty (za standardních podmínek v běžných ekonomických vztazích).
64. Ve shodě se závěry žalovaného soud k převodu akcií v nastavené transakci soud poukazuje na to, že pokud by Ing. J. V. nepřevedla akcie na společnost SALVETON, byly by dividendy vypláceny Ing. J. V., a takovýto závazek vyplatit dividendy by vedl k povinnosti srazit a odvést srážkovou daň ve výši 15 % z částky 900 000 000 Kč dle § 36 odst. 1 zákona o daních z příjmů. K rozhodnutí o výplatě dividend však došlo až v době, kdy se novým akcionářem stala společnost SALVETON a kdy na výplatu dividend dopadá osvobození od daně dle § 19 odst. 1 písm. ze) zákona o daních z příjmů. I tato skutečnost je významná jakožto součást nastavené transakce.
65. Soud v obecné rovině přisvědčuje žalobci, že ZDP předpokládá financování podnikatelské činnosti prostřednictvím spojených osob. Nelze však nezohlednit závěr rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 4 Afs 137/2016-43, týkajícího se rovněž zákazu zneužití práva v daňové oblasti: *„Plnění realizované mezi ekonomicky, personálně nebo jinak spojenými osobami však může signalizovat zvýšenou míru nebezpečí, že tyto osoby budou jednat nejruznějším způsobem ve shodě za účelem optimalizace své daňové zátěže vytvářením umělých skutkových okolností, které by s nezávislými osobami nevytvořily, neboť by to pro ně nebylo z ekonomického hlediska racionální (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2010, č. j. 2 Afs 180/2006-75). Takto účelové jednání motivované výhradně snahou spojených osob získat nelegitimní daňovou výhodu může s ohledem na zmíněnou judikaturu za určitých okolností představovat porušení zákazu zneužití práva. Proto je nutné posoudit, zda popsané jednání ekonomicky a personálně spojených osob ve vztahu k uvedeným neuhrazeným závazkům stěžovatelky, které po formální stránce odpovídalo příslušným ustanovením právních předpisů, bylo ve skutečnosti činěno toliko v úmyslu obdržet daňovou výhodu k újmě státního rozpočtu.“* Uvedenému dle názoru soudu daňové orgány dostaly a prokázaly, že získání nelegitimního daňového zvýhodnění bylo hlavním cílem jednání žalobce, resp. dalších zainteresovaných osob.
66. Na obranu žalobce nelze vejít ani v jeho akcentu na obsáhle popisovanou *mezigenerační výměnu*, která dle žalobce proběhla na úrovni jak akcionářské struktury, tak na
- Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

související manažerské úrovni (v roce 2015 se stal Bc. T. V. novým generálním ředitelem žalobce), a byla dle žalobce důvodem emise dluhopisů, resp. důvodem provedené transakce.

67. Námitky vztahující se ke generační výměně soud neshledal důvodnými. Jakkoliv nelze proti „generační výměně“ obecně nic namítat, soud nemohl přehlédnout to, jakým způsobem byla v projednávaném případě generační výměna provedena a jaký finanční a daňový dopad na žalobce měla. Žalovaný k tomu uvedl, že krok v podobě emise dluhopisů se zdá být z pohledu generační výměny nadbytečný, když převod akcií na potomky si *de facto* Ing. J. V. sama zaplatila úpisem dluhopisů, převodem nezískala žádné peněžní prostředky a ani prostřednictvím nákupu emise dluhopisů nevložila do společnosti žádné peněžní prostředky. Dále žalovaný opodstatněně poukázal na to, že generační výměna mohla být uskutečněna jiným způsobem, např. prostřednictvím svěřenského fondu, jak ostatně navrhovali i konzultanti Ing. J. V. Soud souhlasí s žalovaným, že generační výměna, resp. změna v pozici jediného akcionáře mohla proběhnout i bez emise dluhopisů (tím spíše pak manažerská změna provedená v roce 2015). V takovém případě by přitom žalobce nebyl zatížen velmi vysokými náklady ve formě dluhopisových úroků.
68. Ve svém zdůrazňování generační výměny žalobce pomíjí, že primárním smyslem emise dluhopisů má být zajištění externího zdroje financování. Uvedený smysl emise dluhopisů, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, ostatně deklaroval i sám žalobce v rozhodnutích představenstva (ze dne 20. 6. 2012 a ze dne 20. 9. 2012). Žalobce však v daném případě neobdržel žádné prostředky z externích zdrojů, nedošlo ke vstupu žádného externího investora. Započtením vzájemných pohledávek a závazků k faktickému toku peněžních prostředků ani nedošlo. Skutečnost, že žalobce díky emisi nezískal žádné dodatečné finanční prostředky, je přitom dle judikatury Nejvyššího správního soudu zásadní pro posouzení ekonomické racionality emise (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2023, č. j. 4 Afs 262/2022-87, bod 45). Za nedostačující soud ve shodě se žalovaným považuje poukaz žalobce, že generační výměnou získal nový podnikatelský impuls. Žalobce pro svou generační výměnu zvolil takovou variantu, která pro něj nemohla být a nebyla přínosem tak, aby byl naplněn primární účel emise dluhopisů, jímž je zajištění externího zdroje financování. Zdůvodnění generační výměny tedy nelze považovat za racionální a ekonomické odůvodnění pro emisi dluhopisů, resp. nastavené transakce.
69. Zavádějící je tvrzení žalobce, že bylo na Ing. J. V. a žalobci, jak generační výměnu provedou či jakým způsobem bude financována výplata podílu na zisku. Žalovaný ani správce daně žalobci neurčovali, jak má být financovaná výplata na zisku či jak má být provedena generační výměna, pouze ve zvoleném způsobu shledali zneužití práva. Úvahy daňových orgánů nejsou v projednávané věci zásahem do volby podnikatelské strategie, jak tvrdí žalobce. Ten si skutečně může své podnikání uspořádat dle svého rozhodnutí, dovoleným ovšem nemůže být takové jednání, jehož hlavním smyslem je získání neoprávněného daňového zvýhodnění. Daňové orgány tím nezasahují do podnikatelské strategie daňových subjektů, jejíž volba je jistě možná v jakékoliv zákonné podobě, pouze brání získání nelegitimní daňové výhody. V rozsudku ze dne 26. 1. 2011, č. j. 2 Afs 83/2010-73, Nejvyšší správní soud uvedl, že daňové subjekty mají volnost v organizování svých obchodů, a tím omezování jejich daňových důsledků, přičemž si mohou vybrat mezi plněními zatíženými daní nebo osvobozenými od daně za účelem

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

snížení daňové zátěže. Daňové subjekty mohou v rámci své hospodářské činnosti daňovou zátěž optimalizovat a z možností daných zákonem využít tu nejvýhodnější, aniž by jim tato volba mohla jít k tíži. Hranice volby je však v tomto ohledu definována právě korektivem zneužití práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 6 Afs 156/2014-47). Jinak řečeno, pokud emisi korunových dluhopisů v daném případě zvolil žalobce účelově s cílem dosáhnout nelegitimního daňového zvýhodnění, nemohl soud takovému postupu poskytnout ochranu.

70. Bez vlivu na uvedené je i žalobcem označovaný popis možností, ze kterých údajně „mohl vybírat“ při financování výplaty podílu na zisku. Ostatně žalobce ani nedoložil, že by banky nebyly ochotny mu poskytnout výhodnější úvěr, resp. že by byly ochotny mu poskytnout pouze úvěr ekonomicky méně výhodný v porovnání s emitovanými dluhopisy.
71. K poukazu žalobce na *rozsudek OKD* soud odkazuje na vypořádání shodné odvolací námítky žalovaným v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, se kterým se soud (nejen v tomto rozsahu) plně ztotožňuje. V rozsudku OKD daňový subjekt uzavřel smlouvu o úvěru, na jejímž základě přijal úvěr k financování úhrady závazku na výplatu dividend a dalších složek vlastního jmění akcionářům. Na základě této smlouvy pak daňový subjekt uhradil smluvní úroky a jiné náklady související s přijetím úvěru, které uplatnil jako daňově uznatelné. Nejvyšší správní soud pak dovodil, že: *„Úroky a jiné náklady důvodně vynaložené obchodní společností v souvislosti s financováním výplaty podílů na zisku (u akciové společnosti dividendy) společníkům (akcionářům), pokud bylo o této výplatě rozhodnuto v souladu s obchodním zákoníkem a dalšími právními předpisy, a jedná se tedy o existující závazek společnosti vůči jejím společníkům, je nutno považovat za náklady vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů obchodní společnosti ve smyslu § 24 odst. 1 zákona o dani z příjmů.“*
72. Žalobce přehlédl, že v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud vycházel z rozsudku ze dne 20. 12. 2006, č. j. 2 Afs 39/2006-75, dle kterého při posuzování, zda lze náklady považovat za daňově uznatelné, je nutno vždy zohlednit skutečnou ekonomickou podstatu právních vztahů, s nimiž dané výdaje souvisejí. Jakkoliv lze tedy obecně přisvědčit žalobci, že úvěry a dluhopisy jsou považovány za dluhový nástroj financování, v projednávané věci je nutno přihlédnout i k dalším skutečnostem souvisejícím s emisí předmětných dluhopisů. V rozsudku OKD je opakovaně konstatováno, že *„není sporu o tom, že stěžovatel uzavřel smlouvu o úvěru, na jejímž základě přijal úvěr k financování úhrady závazku na výplatu dividend a dalších složek vlastního jmění akcionářům.“* V případě rozsudku OKD tedy použil žalobce na výplatu podílu na zisku úvěr od banky, tedy nespojené osoby. Došlo tedy k financování výplaty dividendy z cizích zdrojů a za tím účelem byla uzavřena i smlouva o úvěru s bankou. V nynějším případě byly dluhopisy upsané spojenými osobami, nedošlo k žádnému získání cizích zdrojů. Ekonomický přínos emise dluhopisů se tak v projednávaném případě vytrácí, což nemůže vyvrátit ani rozsáhlá žalobní argumentace.
73. Soud přisvědčuje žalovanému, že si Ing. J. V. ponechala kontrolu nad žalobcem, to nebylo vyvráceno ani výpověďmi svědků, jejichž výsledky správce daně provedl na návrh žalobce v rámci POP 2020. Ve společnosti SALVETON totiž Ing. J. V. vlastnila 50 % akcií a zbylých 50 % akcií vlastnili její potomci, současně byla předsedkyní představenstva společnosti SALVETON. Jak důvodně poukázal žalovaný, i v žalobcem předložené tiskové zprávě z roku 2015 je uvedeno, že Ing. J. V. *„dodnes firmu, spolu se*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

třemi dětmi, stoprocentně ovládá a řídí“. Soud tak nepochybuje o tom, že Ing. J. V. měla na žalobce i po provedené transakci zásadní vliv. Pokud žalobce polemizuje nad tím, jak velký byl tento vliv, nutno podotknout, že daňové orgány nedospěly k závěru o zneužití práva na základě toho, že si Ing. J. V. ponechala i nadále nad žalobcem vliv (a příp. jak velký). Žalovaný pouze uvedl, že je otázkou, jaký vliv měla emise dluhopisů na činnost žalobce, když řídicí funkce v mateřské společnosti ovládala stále Ing. J. V.

74. Podle stanoviska soudu tak daňové orgány unesly důkazní břemeno stran prokázání zneužití práva. Lze přisvědčit žalobci, že důkazní břemeno tížilo daňové orgány, neboť ty tvrdily, že žalobce uvedenými transakcemi zneužil právo (§ 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu). Žalovaný, resp. správce daně, však důkazní břemeno unesl, neboť předestřel dostatek skutečností, které svědčí o zneužití práva ze strany žalobce. Pro prokázání této skutečnosti se přitom nevyžaduje absolutní jistota, ale postačí prokázat dostatečnou míru pravděpodobnosti. Ta bude zpravidla naplněna, pokud bude možné z provedených důkazů učinit daný závěr bez vážných pochybností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2020, č. j. 8 Afs 23/2018-37, a ze dne 18. 9. 2023, č. j. 8 Afs 53/2022-56). Tak tomu bylo i v nyní projednávané věci, kdy žalovaný přednesl takové skutečnosti, které jednotlivě, ale především ve svém souhrnu, svědčily vyřčeným závěrům. Pokud tedy žalovaný zneužití práva prokázal, bylo na žalobci, aby transakce dostatečně objasnil a závěr žalovaného vyvrátil, to se však nestalo.
75. Žalobce předložil v daňovém řízení na podporu svých tvrzení o ekonomické opodstatněnosti provedených transakcí *znalecký posudek* č. 79-5181/2021, zhotovený společností Equity Solutions Appraisals s.r.o., z žaloby je zjevné, že z posudku vycházel. Podle závěru soudu se žalovaný s obsahem znaleckého posudku v napadeném rozhodnutí přesvědčivě vypořádal, soud s tímto vypořádáním souhlasí a v podrobnostech na něj odkazuje. I po vyhodnocení znaleckého posudku žalovaný setrval na svém názoru, že předmětná transakce naplňuje znaky zneužití práva. Soud má za to, že žalovaný prezentoval v napadeném rozhodnutí vlastní hodnocení zjištěných skutečností a právní názor, které správnost závěrů znaleckého posudku spolehlivě vyvracejí. Není tedy pravda, že by daňové orgány jednotlivé závěry znaleckého posudku odmítly bez jakéhokoliv hlubšího zdůvodnění, jak tvrdí žalobce. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že otázku zneužití práva si správce daně (potažmo žalovaný) může, s ohledem na svůj odborný aparát, posoudit i bez znaleckého posouzení. Ani Nejvyšší správní soud přitom ve skutkově srovnatelných případech neshledal nedostatečnou odbornou vybavenost správce daně (či soudu) pro posouzení kritérií zneužití práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, č. j. 6 Afs 376/2018-46, rozsudky ze dne 26. 4. 2022, č. j. 10 Afs 289/2021-42, č. 4358/2022 Sb. NSS, ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, ze dne 28. 4. 2023, č. j. 5 Afs 45/2022-48, ze dne 8. 6. 2023, č. j. 10 Afs 272/2021-85, a rozsudek ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60).
76. Pro posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí je nerozhodné, zda znalecký posudek měl doložku podle § 127a o. s. ř. Je pravdou, že při její absenci je znalecký posudek pouze listinným důkazem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. 4 Afs 55/2017-104), ani s touto doložkou by však posudek neměl v řízení „privilegované“ postavení důkazu, kterého se žalobce dovolává. Znalecký posudek není důkazním prostředkem vyšší síly, resp. s privilegovaným (jakýmsi *sui generis*) postavením. Může být toliko protiargumentem daňového subjektu proti závěrům správce daně. V tomto ohledu je nutno zdůraznit, že daňový řád nepřisuzuje důkazním prostředkům

různou důkazní sílu; hodnocení důkazů je na úvaze správce daně (srov. § 8 daňového řádu). Pro posouzení věci soud považuje za podstatné, že se daňové orgány žalobcem předloženým znaleckým posudkem zabývaly, pečlivě jej vyhodnotily a přesvědčivě odůvodnily, proč i nadále trvají na závěru o zneužití práva. Žalovaný rovněž v napadeném rozhodnutí řádně odůvodnil, proč neprovedl výslech znalce, a soud se i s tímto posouzením ztotožnil. K tomu soud dodává, že ani výslech znalce ustanoveného správcem daně podle § 95 odst. 4 daňového řádu není povinným důkazním prostředkem, neboť pravidlem je písemné podávání znaleckých posudků (viz rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 6. 2021, č. j. 63 Af 1/2020-92).

77. K námitce žalobce, že daňové orgány neprovedly *výslech* Ing. et Ing. T. K. (ekonomický poradce Ing. J. V.) a Ing. M. V. (finanční ředitelka žalobce) k „*prokázání manažerské mezigenerační výměny na úrovni žalobce*“, soud předně uvádí, že není povinností správního orgánu provést každý navržený důkazní prostředek, nýbrž je možné jej neprovést, pokud je shledán např. nadbytečným (jako v nyní posuzovaném případě). Pro přijetí závěru o nadbytečnosti navrhovaného důkazního prostředku jsou vždy podstatné okolnosti dané věci. Stěžejní okolností je zdůvodnění důkazního návrhu, jež je při jeho předložení nutné sdělit. Pokud je z něj patrné, že navrhovaný důkaz nemůže objasnit pro věc rozhodující skutečnosti, může správní orgánu odmítnout jeho provedení pro nadbytečnost. Přínosnost důkazního návrhu pro věc s ohledem na zdůvodnění jeho předložení přitom zkoumá rozhodující orgán jako první. To nelze zaměňovat s nepřipustným předčasným hodnocením důkazního prostředku, jak se podává z žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2023, č. j. 4 Afs 262/2022-87). Žalovaný se k důkazním návrhům výsledkem svědků konkrétně vyjádřil a mimo jiné uvedl, že považuje výslech těchto osob za nadbytečný, neboť generační výměnu/přeměnu žalobce na manažersky vedenou společnost nezpochybňuje. Městský soud přitom souhlasí s žalovaným, že důkazní návrhy podle uvedeného zdůvodnění směřovaly k objasnění skutečností, které nebyly mezi účastníky sporné. Přeměnu žalobce na manažersky vedenou společnost totiž daňové orgány nezpochybňovaly. Výsledky svědků (další žalobcem navržené svědky nevyjímaje) by tedy ani nemohly nic změnit na tom, že žalobce nezískal emisí žádné externí finanční zdroje, což je základním smyslem a účelem emise dluhopisů, jak bylo již uvedeno výše. Soud proto neshledal pochybení žalovaného v jejich neprovedení.
78. Soud nevešel ani na žalobní námitku, v níž žalobce brojil proti posouzení části výnosů jako nezdanitelných. Soud ve shodě se žalovaným poukazuje na to, že žalobce zcela pomíjí ust. § 24 odst. 1 ZDP, dle kterého se zkoumá vztah či provázanost mezi náklady a výnosy, tedy přímý a bezprostřední vztah mezi uplatněnými náklady a očekávanými příjmy. Žalobce nijak nedoložil, jak konkrétně výnosy z prodeje zboží souvisely s neuznanými úrokovými náklady z dluhopisů, tedy neprokázal dostatečně intenzivní a nezprostředkovanou logickou vazbu mezi příjmy a výdaji, jako nutné podmínky k doložení přímé souvislosti. Žalobce ve ZO 2021, oproti předchozím zdaňovacím obdobím, nově tvrdil, že pokud by nevynaložil úroky z dluhopisů, nikdy by nemohl investovat do e-shopu a nikdy by tak nezískal výnosy z maloobchodního prodeje zboží v tomto zdaňovacím období. Také soudu se jeví žalobcova argumentace až účelovou, neboť doposud stála jeho obrana na zcela jiných důvodech, kdy zejména uváděl, že dluhopisy byly emitovány na účelem provedení širší reorganizace celé skupiny SIKO, dosažení vyšší míry návratnosti vloženého kapitálu a primárně získání nových potencionálních investorů. Dalším tvrzeným důvodem emise dluhopisů pak měla být

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

skutečnost, že Ing. J. V. hodlala vzhledem ke svému věku přistoupit ke generační výměně ve vztahu ke svým potomkům, případnému prodeji budoucím investorům mimo rodinu, a též své zajištění po odchodu do penze. Žalobce také tvrdil, že v rámci celkové transformace skupiny a vlastnictví na skupině SIKO sloužila emise dluhopisů právě a pouze k zajištění finančních zdrojů na výplatu podílu na zisku daňového subjektu mateřské společnosti SALVETON. Na tomto základě proto správce daně a žalovaný zcela logicky šetřil, zda emise byla v nastavené Transakci racionální a smysluplná, a zda žalobce získal cizí finanční prostředky k podnikání, tedy zda byl naplněn základní smysl emise. Soud závěrům daňových orgánů o zneužití práva žalobcem (i) v nyní projednávané věci zcela přisvědčuje, stejně jako stanovisku žalovaného, že v případě aplikace zneužití práva (tedy zneužití § 42 odst. 1 ZDP) není přípustné zkoumat přímý vztah mezi náklady a výnosy, neboť celá struktura zkoumané Transakce je vytvořena uměle. Nákladový úrok z dluhopisů nepředstavuje výdaj na dosažení, udržení nebo zajištění zdanitelného příjmu, nelze mezi nimi nalézt žádný bezprostřední vztah a souvislost, není a nemůže být ani nalezena přímá souvislost mezi náklady a výnosy. Výnosy z maloobchodního prodeje zboží přes e-shop tedy ani nemohou přímo souviset s nákladovým dluhopisovým úrokem, a tedy nelze aplikovat ust. § 23 odst. 4 písm. e) ZDP.

79. Námitka není důvodná.

80. Lze tak shrnout, že žalobce v žalobě namítal obdobně, jako v odvolání. Soud plně přisvědčil úplnému, výstižnému a přiléhavému posouzení žalovaného, které se v podstatných závěrech nijak neodchyluje od jeho posouzení v obdobných věcech téhož žalobce (jiná zdaňovací období), přičemž tyto závěry soudy již aprobovaly a soud neshledal důvod odchýlit se od této judikatury ani v nyní projednávané věci. V podrobnostech soud odkazuje na zevrubné odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které celistvě reaguje na odvolací námitky, jež se podstatnou měrou staly i námitkami žalobními. Opakování precizní argumentace žalovaného podpořené posouzením obdobných věcí téhož žalobce (jiná zdaňovací období) soud nepovažuje za účelné, neboť v žádném ohledu neshledal důvodu se od závěrů žalovaného odchýlit.

Závěr a náklady řízení

81. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

82. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, žalovanému správnímu orgánu, který měl procesní úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

Praha 29. ledna 2026

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.